

Отже, можна твердити, що державотворча діяльність П.Скоропадського в добу Гетьманату була вагомою, попри недоліки й прорахунки та незважаючи на дуже складний нетривалий час його правління. Головними здобутками влади були становлення та розвиток освіти, науки, культури; розвиток законотворчості Української держави; формування інституту державної служби; розбудова дипломатичних представництв; створення судової системи тощо.

Література

1. Савченко В.А. Павло Скоропадський – останній гетьман України / В.А. Савченко. – Х.: Фоліо, 2008. – 380с.
2. Задунайський В. Скоропадський Павло Петрович // Довідник з історії України. Т. 3. – К., 1999. – С. 187-190.
3. Енциклопедія державного управління: у 8 т. / Нац. акад. держ. упр. При Президентові України ; наук.-ред. колегія: Ю. В. Ковбасюк (голова) та ін. – Київ: НАДУ, 2011. – Т. 3: Історія державного управління. – 2011. – С. 636–639.

УДК008:34:339.92(477:4)(043.2)

Майдачевська А. В., студентка,
Юридичний факультет,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Шапенко Л.О., асистент

ШЛЯХИ ЗБЕРЕЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ САМОБУТНОСТІ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Сучасний етап суспільного розвитку характеризується глибокими системними змінами, які пов'язані з явищем глобалізації, що породжує взаємозв'язок і взаємозалежність майже усіх сфер суспільного життя шляхом їх універсалізації й стандартизації. Незважаючи на багатовікову історію, найбільшій точки прояву глобалізація досягла саме на сучасних етапах. Це, насамперед, виражається у взаємодії національної правової системи з правовими системами європейських країн. Саме правова сфера є однією із найбільш деформованих, адже під впливом глобалізаційних процесів відбувається трансформація держави, права і національної правової системи в цілому. Кучерков І. А. і Вороніна Т. В. визначають правову глобалізацію як процес створення єдиних правових принципів і методів правового регулювання та системи правозастосування, з метою формування єдиної правової системи і наднаціональних механізмів правового регулювання [1, с. 91].

Вплив глобалізаційного ефекту на правову сферу полягає у трансформації існуючих правових і державних явищ, проте функціонування національної правової системи в сучасних умовах

породжує проблему втрати своєї цінності й самобутності внаслідок її залучення до глобалізаційних процесів. Взагалі, самобутність національної правової системи відображає специфіку національної правової свідомості, правової культури, домінуючого правового розуміння, правового менталітету, що обумовлені правовою традицією та ціннісними орієнтирами в певному суспільстві [2, с. 67]. Тобто, можна стверджувати, що самобутність національної правової системи є властивим лише їй явищем, яке відображає практично всю специфіку і особливості тієї цивілізації, в рамках якої вона формується і функціонує, тому питання про її збереження є досить актуальним.

Вплив глобалізації на розвиток національної правової системи оцінюється неоднозначно тому, що з одного боку держави запозичують досвід одна у одної та знаходять шляхи для уніфікації своїх правових стандартів, а з іншого – процес модернізації національного законодавства набуває характеру «юридичної експансії» більш сильних в економічному та політичному відношенні держав. Наявність серйозних негативних наслідків спроб універсалізації та стандартизації правових культур, відмова від урахування національних правових традицій робить цілком закономірним негативне ставлення до процесів глобалізації багатьох дослідників. Проте, дані процеси є прогресуючим явищем, охопивши не лише правову, а й усі сфери суспільного життя. Тому, питання про шляхи і способи подолання негативних наслідків впливу глобалізації на національну самобутність є одним із найактуальніших на сучасному етапі розвитку.

Умовою подолання проблем розвитку національної правової системи є врахування різноманітності правових культур, що забезпечує симбіоз загальнолюдського і самобутнього в кожній культурі. Адже саме правова культура покликана створити єдину фундаментальну базу для розвитку всіх елементів національної правової системи. Визнання культурної різноманітності є пошаною до надбання різних суспільств, їх ціннісних орієнтирів. Відповідно нав'язування чужих культурних стандартів викликає протест, оскільки ставить під сумнів гідність і спроможність народу чи суспільства. Глобалізаційні процеси призводять до обмеження державного суверенітету, тієї властивості завдяки якій держава визнається незалежним суб'єктом міжнародних відносин. Проте внаслідок глобалізації зменшується значення державного суверенітету, адже виникають ситуації, коли держава вимушена підкоряється нормам, створеними без її згоди, тому єдиним раціональним способом уникнення даної проблеми є максимальне урахування специфіки національних правових систем при розробці проектів і програм в умовах глобалізації.

Для мінімізації негативних наслідків глобалізації та збереження самобутності національної правової системи, уникнення і вирішення конфліктів входження норм міжнародного права в систему національного

законодавства великий інтерес являє собою процес правової інфільтрації. Взагалі, явище правової інфільтрації відображає процес проникнення норм, що входять в рамки міжнародного і наднаціонального права, в національну правову систему відповідними способами [3, с. 157]. Саме завдяки правовій інфільтрації запозичуються ті положення, які не є чужорідними, і, відповідно, після успішного запозичення їх функціонування призведе до досягнення ефективних результатів. Правова інфільтрація дає можливість державам використовувати в своєму національному законодавстві не цілком правову норму, а тільки її частину, як би «відкидаючи» ті норми, які можуть діяти ізольовано та не прийнятливо для правової системи. Ефективність запозичень правових положень в межах національного права багато в чому залежить від відповідного оптимального механізму правової інфільтрації. Під даним механізмом слід розуміти способи і прийоми спрямовані на реалізацію провідних положень та ідей, що містяться в законодавчих актах держав, які входять до складу різних правових систем, з урахуванням самотутніх особливостей національної правової системи.

Ефективним способом оптимізації негативних наслідків є здійснення взаємодії на основі плюралістичної парадигми, яка припускає визнання відмінностей, що існують між національними правовими культурами, а також врахування таких складових національної самотутності як: правова свідомість, правова культура, правове розуміння, правовий менталітет, що історично обумовленні правовою традицією та ціннісними орієнтирами у певному суспільстві.

Отже, підсумовуючи вищесказане, можна констатувати, що процес глобалізації, як один із орієнтирів розвитку національної правової системи, носить суперечливий характер, адже здійснює як позитивний, так і негативний вплив на складові національної правової системи. Негативний вплив глобалізаційного ефекту, насамперед, проявляється на самотутності національної правової системи. Тому досить актуальним є питання щодо мінімізації впливу цих наслідків. Саме процес правової інфільтрації є засобом уникнення даних проблем. Для його здійснення необхідне ефективне використання механізму правової інфільтрації, що зумовить безболісне запозичення правових норм, що містяться в міжнародних правових актах або в національних законодавствах зарубіжних країн, що не є чужорідними для національної правової системи. Також засобом мінімізації негативних наслідків є визнання на основі плюралістичної парадигми відмінностей, що існують між національними правовими системами. Дані засоби в обов'язковому порядку повинні братись до уваги в умовах глобалізації не лише для якісного функціонування правової системи, а й для збереження її національної самотутності.

Література

1. Кучерков И. А., Воронина Т. В. Правовая глобализация: понятие и сущность. Евразийский юридический журнал. 2017. №4. С. 91-93.
2. Хаустова, М. Г. Правова система України: особливості становлення та сутнісні риси. Право. 2011. Вип. 21. С. 65-75.
3. Бірюков Р. М. Національна правова система в умовах глобалізації (основні напрямки трансформації): дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01 / Міжнар. гуманіт. ун-т. Одеса. 2011. 226 с.

UDC 347.82:656.025 (043.2)

Makeiev A. O., Student,
Faculty of Transport, Management and Logistics,
National Aviation University, Kyiv, Ukraine
Scientific Advisor: Makeieva O. M., Ph D, Associate Professor

THEORETICAL-LEGAL ASPECTS OF AVIATION TRANSPORTATION ORGANIZATION

Air transportation occupies one of the leading places in the market for passenger and luggage transportation service. For Ukraine, air transportation provides the output of Ukrainian manufacturers to world markets, as a significant part of the population chooses air transport to move around the world. Exploitation of air transport forms the basis of the transport system of Ukraine and covers all spheres of public life in the state, and thus it contributes to the implementation of national interests in air transportation. In Ukraine, much effort is being made to comply with international standards in this area by signing the main international agreements regulating the carriage of goods and passengers by air.

The sources of air transportation legal regulation include international and national legal acts. Such a mechanism for regulation of international air transportation is rather complicated because it includes norms of international public law, international private law, national legislation, interconnected and complementary, which excludes comprehensive approach in their analysis. A significant contribution to the legal regulation of air transport was the adoption of the Montreal Convention on the Unification of Certain Rules for International Air Transport in 1996, to which Ukraine also joined. As it is stated in the document, the Convention is applied to any international carriage of passengers, luggage or cargo carried by aircraft for remuneration. The Montreal Convention identified the importance of ensuring the protection of consumers' interests during international air transportation, the need for equitable compensation in accordance with the principle of the most complete reimbursement of a state [1].

The sources of national legislation include the Air Code of Ukraine, the